

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 16. decembra 2010*

Vo veci C-537/08 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 3. decembra 2008,

Kahla Thüringen Porzellan GmbH, so sídlom v Kahle (Nemecko), v zastúpení:
M. Schütte, S. Zühlke a P. Werner, Rechtsanwälte,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: V. Kreuzschitz a K. Gross, splnomocnení zástupcovia,
za právnej pomoci C. Koenig, profesor, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: nemčina.

Spolková krajina Durínsko, v zastúpení: A. Weitbrecht a M. Núñez-Müller,
Rechtsanwälte,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: M. Lumma a W.-D. Plessing,
splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano (spravodajca), sudcovia J.-J. Kasel,
A. Borg Barthet, E. Levits a M. Berger,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. mája 2010,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude
prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Vo svojom odvolaní spoločnosť Kahla Thüringen Porzellan GmbH navrhuje, aby Súdny dvor zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenských z 24. septembra 2008, Kahla Thüringen Porzellan/Komisia (T-20/03, Zb. s. II-2305, ďalej len

„napadnutý rozsudok“), ktorým Súd prvého stupňa zamietol jej žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia Komisie 2003/643/ES z 13. mája 2003 o štátnej pomoci poskytnutej Nemeckom v prospech Kahla Porzellan GmbH a Kahla/Thüringen Porzellan GmbH [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 227, s. 12, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 2 Žalobkyňa, ktorá bola založená v novembri 1993, prevzala v januári 1994 pozemky, stroje, zariadenia, ako aj 380 zamestnancov spoločnosti Kahla Porzellan GmbH, v likvidácii. Kahla Porzellan GmbH, ktorá vyrábala kuchynský riad a predmety z porcelánu, sídlila v spolkovej krajine Durínsko, v jednom z regiónov, ktorým eventuálne mohla byť poskytnutá pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) ES.
- 3 Pre daný región Komisia Európskych spoločenstiev schválila najmä dve všeobecné schémy pomoci, a to rozhodnutím z 27. októbra 1993 program spolkovej krajiny Durínsko v prospech investícií pre malé a stredné podniky [KMU-Investitionsprogramm des Landes Thüringen (pomoc č. N 408/93 – SG(93) D/19245, Ú. v. ES C 335, s. 7)] a rozhodnutím z 21. decembra 1994 program stanovujúci opatrenia na podporu zamestnanosti v sektore životného prostredia a sociálnych služieb, ako aj v prospech mládeže na území bývalej NDR [pomoc č. NN 117/92 – SG(95) D/341, Ú. v. ES C 401, s. 2].
- 4 Zo sporného rozhodnutia vyplýva, že v rámci týchto schém nemecké verejné orgány od roku 1994 do roku 1999 poskytli odvolateľke 23 finančných pomoci v celkovej výške 39,028 milióna DEM. K týmto opatreniam patrila investičná subvencia malým a stredným podnikom (MSP) vo výške 2,5 milióna DEM poskytnutá v máji 1994

spolkovou krajinou Durínsko (ďalej len „opatrenie č. 15“) a subvencie na podporu zamestnanosti v súvislosti s investíciami na ochranu životného prostredia v celkovej výške 1,549 milióna DEM, ktoré poskytlo Bundesanstalt für Arbeit (spolkové riaditeľstvo zamestnania) v rokoch 1994 až 1996 podľa článku 249h zákona na podporu zamestnanosti (Arbeitsförderungsgesetz, ďalej len „AFG“) (ďalej len „opatrenie č. 26“).

- 5 Pokiaľ ide o opatrenie č. 15, Komisia však v bodoch 128 a 129 odôvodnenia sporného rozhodnutia konštatovala, že opatrenie nebolo v súlade s vopred schválenou schémou pomoci v rozsahu, v akom sa v čase poskytnutia spornej subvencie mala odvolateľka považovať za podnik v ťažkostiach, hoci táto kategória podnikov bola výslovne vylúčená z oblasti pôsobnosti tejto schémy. Okrem iného Komisia medzičasom prijala rozhodnutie 2003/225/ES z 19. júna 2002 o programe spoljkovej krajiny Durínsko na podporu investícií pre malé a stredné podniky a o prípadoch jeho uplatňovania (Ú. v. ES L 91, 2003, s. 1), ktoré bolo z hľadiska uvedenej schémy negatívnym rozhodnutím z dôvodu, že táto schéma sa uplatňovala okrem iného na podniky v ťažkostiach, čo je v rozpore s osobitnými ustanoveniami schémy pomoci schválenej Komisiou.

- 6 Čo sa týka opatrenia č. 26, Komisia v bodoch 134 až 139 odôvodnenia sporného rozhodnutia uviedla, že dotknuté subvencie nepatrili do schémy uvedenej v článku 249h AFG, ktorým schválila, že subvencie sa nepovažujú za schému pomoci. V tejto súvislosti Komisia konštatovala, že okrem podnikov spravovaných Treuhandanstalt sa schválená schéma vzťahovala aj na verejné podniky, zatiaľ čo odvolateľka bola v čase poskytnutia sporných subvencií súkromným podnikom.

- 7 Komisia okrem iného konštatovala, že opatrenia č. 15 a 26 nie sú zlučiteľné so spoločným trhom, a vyzvala Spolkovú republiku Nemecko, aby prijala všetky potrebné opatrenia na to, aby odvolateľka vrátila spornú pomoc.

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 8 Vo svojej žalobe podanej na Súd prvého stupňa odvolateľka navrhovala, aby Súd prvého stupňa sporné rozhodnutie zrušil v rozsahu, v akom sa jej týka, a uviedla štyri žalobné dôvody na podporu svojich návrhov. Prvé tri žalobné dôvody, ktoré sa týkali len opatrení č. 15 a 26, boli založené na porušení po prvé článkov 87 ES a 88 ES, po druhé zásady právnej istoty a po tretie zásady ochrany legitímnej dôvery. Štvrtý žalobný dôvod, ktorý ďalej nebude skúmaný, lebo nie je predmetom odvolania, sa týkal viacerých skutkových omylov a nesprávneho posúdenia, ktorých sa Komisia dopustila.

- 9 Vo svojom prvom žalobnom dôvode odvolateľka uviedla, že sporné opatrenia boli poskytnuté v súlade so schválenými schémami pomoci, a teda predstavovali existujúcu pomoc. Komisia teda porušila články 87 ES a 88 ES tým, že retroaktívne zaviedla dodatočné podmienky pre tieto schémy, na základe ktorých sa nesprávne domnievala, že uvedené opatrenia predstavujú novú pomoc.

- 10 Po prvé, pokiaľ ide o opatrenie č. 15, Súd prvého stupňa najprv konštatoval, že schválený program pomoci sa týkal – ako potvrdila aj Spolková republika Nemecko v oznámení z 26. augusta 1993 v rámci odpovede na žiadosť Komisie o poskytnutie ďalších informácií – podnikov, ktoré boli privatizované po roku 1989 a ktoré „hoci sú v dobrom stave, sa často nachádzajú v ťažkej finančnej situácii“ (body 102 až 105 napadnutého rozsudku).

- 11 Podľa Súdu prvého stupňa však na jednej strane treba odkaz na takúto finančnú situáciu považovať za odkaz na ťažkosti spojené s prechodom z plánovaného hospodárstva na trhové hospodárstvo, a nie za odkaz na problémy typické pre pojem podniku v ťažkostiach (bod 106 napadnutého rozsudku). Na druhej strane skutočnosť, že spolková

krajina Durínsko takisto oznámila program osobitne určený na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach, potvrdzuje, že tieto podniky boli vylúčené z pôsobnosti spornej schémy, ako už Komisia rozhodla v spornom rozhodnutí (body 108, 109 a 111 tohto rozsudku).

- 12 Na základe toho Súd prvého stupňa následne v bode 133 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď konštatovala, že odvolateľka bola podnikom v ťažkostiach.

- 13 Z tohto dôvodu sa Súd prvého stupňa v bodoch 134 a 135 napadnutého rozsudku rozhodol, že táto inštitúcia sa dôvodne domnievala, že pomoc predstavujúca opatrenie č. 15 nespĺňala podmienky poskytnutia pomoci stanovené v programe spolkovvej krajiny Durínsko, a teda musela byť považovaná za novú pomoc v zmysle článku 88 ods. 3 ES.

- 14 Po druhé, pokiaľ ide o opatrenie č. 26, Súd prvého stupňa konštatoval, že neboli dodržané podmienky stanovené v schválenej schéme pomoci zavedenej článkom 249h AFG. Komisia totiž v spornom rozhodnutí konštatovala, že súkromné podniky, ku ktorým patrí aj odvolateľka, neboli oprávnené v zmysle tohto ustanovenia čerpať pomoc (body 175 a 180 napadnutého rozsudku). Okrem iného, ako upresnila aj samotná Spolková republika Nemecko v oznámení z 29. júla 1994, tieto opatrenia musia byť prijaté vo verejnom záujme a nesmú slúžiť vlastným záujmom podniku (body 181, 182 a 185 uvedeného rozsudku). Vo veci samej nešlo o tento prípad (bod 186 tohto istého rozsudku).

- 15 Súd prvého stupňa teda zamietol všetky tvrdenia týkajúce sa porušenia článkov 87 ES a 88 ES, aj pokiaľ ide o opatrenie č. 26 (bod 203 napadnutého rozsudku).

- 16 Vo svojom druhom žalobnom dôvode odvolateľka uviedla, že Komisia porušila zásadu právnej istoty tým, že sa v spornom rozhodnutí opierala o obmedzujúce podmienky, ktoré neboli uvedené ani v sporných schémach a ani v rozhodnutí o ich schválení.
- 17 Súd prvého stupňa tento žalobný dôvod zamietol konštatujúc, že po prvé Komisia sa v posúdení zlučiteľnosti opatrenia č. 15 so schválenou schémou pomoci obmedzila striktne na posúdenie podmienok uvedených v rozhodnutí schvaľujúcom túto schému (bod 138 napadnutého rozsudku).
- 18 Navyše samotné nemecké orgány v každom prípade v ich oznámení z 26. augusta 1993 výslovne vylúčili podniky v ťažkostiach zo spornej schémy (bod 140 uvedeného rozsudku). Z tohto oznámenia teda jednoznačne vyplývalo, že takéto podniky nemohli dostávať pomoc na základe tejto schémy (bod 141 toho istého rozsudku).
- 19 Súd prvého stupňa teda rozhodol, že Komisia neporušila zásadu právnej istoty tým, že konštatovala, že opatrenie č. 15 nespĺňalo podmienky stanovené v programe spoločnej krajiny Durínsko v prospech investícií MSP vzhľadom na skutočnosť, že v čase, keď odvolateľke bola poskytnutá pomoc, bola podnikom v ťažkostiach (bod 144 napadnutého rozsudku).
- 20 Po druhé Súd prvého stupňa rozhodol, že Komisia sa na účely preskúmania zlučiteľnosti subvencií predstavujúcich opatrenie č. 26 so spoločným trhom obmedzila výlučne na posúdenie zlučiteľnosti subvencií s podmienkami upravenými v rozhodnutí schvaľujúcom schému uvedenú v článku 249h AFG. V tomto rozhodnutí

Komisia výslovne uvádzala predovšetkým oznámenie nemeckých orgánov z 29. júla 1994 upresňujúce pôsobnosť tohto ustanovenia, ktoré správne vyložila a uplatnila na sporné subvencie (bod 205 napadnutého rozsudku).

- 21 V treťom žalobnom dôvode sa odvolateľka odvolávala na porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, pretože Komisia nezohľadnila skutočnosť, že ani sporné schémy pomoci, ani rozhodnutia, ktorými boli schválené, neumožňovali odhaliť prísne obmedzenia, ktoré v spornom rozhodnutí uplatnila. Odvolateľka najmä uplatňovala, že hospodársky subjekt vykonávajúci svoju činnosť ako dobrý otec rodiny môže predpokladať, že pomoc nie je nová, keďže spĺňa všetky podmienky stanovené v schválenom programe.
- 22 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa najskôr v bode 146 napadnutého rozsudku úvodom pripomenul, že právo odvolávať sa na zásadu ochrany legitímnej dôvery prináleží každému jednotlivcovi nachádzajúcemu sa v situácii, z ktorej vyplýva, že správny orgán Spoločenstva tým, že mu poskytol presné uistenia, vyvolal u neho dôvodné očakávania.
- 23 Súd prvého stupňa zároveň v bode 148 uvedeného rozsudku uviedol, že nemožno pripustiť, aby Komisia prijala rozhodnutie, ktoré obsahuje vrátenie pomoci v neprospech príjemcu, ktorý dodržal podmienky uložené touto inštitúciou v rozhodnutiach o schválení.
- 24 Súd prvého stupňa však rozhodol, že vo veci samej nešlo o tento prípad vzhľadom na to, že opatrenie č. 15, ako aj opatrenie č. 26 boli odvolateľke poskytnuté v rozpore s podmienkami, ktoré boli stanovené v rozhodnutiach o schválení programu spolkovej krajiny Durínsko v prospech investícií MSP (bod 149 napadnutého rozsudku) a v článku 249h AFG (bod 207 tohto rozsudku).

- 25 Súd prvého stupňa sa okrem toho domnieval, že údajné chýbajúce výslovné obmedzenie sa na podniky v ťažkostiach a súkromné podniky v sporných schémach alebo v Úradnom vestníku Európskej únie, v ktorom schémy boli uverejnené, nemôže slúžiť ako základ legitímnej dôvery odvolateľky v zákonnosť poskytnutia subvencií predstavujúcich opatrenia č. 15 a 26. Táto okolnosť totiž nemôže byť v žiadnom prípade považovaná za presnú záruku poskytnutú Komisiou v súvislosti so skutočnosťou, že podniky v ťažkostiach a súkromné podniky by mohli čerpať pomoc na základe programu spolkovéj krajiny Durínsko v prospech investícií MSP a na základe článku 249h AFG (body 150 a 208 napadnutého rozsudku).
- 26 Napokon, čo sa týka výlučne opatrenia č. 15, Súd prvého stupňa zároveň upresnil, že odvolateľka v každom prípade nebola zbavená povinnosti informovať sa o zákonnosti poskytnutia pomoci, ktorá jej bola schválená (bod 150 uvedeného rozsudku).
- 27 Vzhľadom na to, že Súd prvého stupňa rozhodol, že všetky žalobné dôvody predložené odvolateľkou na podporu jej žaloby sú nedôvodné, zamietol žalobu v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

- 28 Odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom sa týka opatrení č. 15 a 26, ako aj rozhodnutia o trovách konania,

- zrušil článok 1 ods. 2 písm. d) a g), ako aj článok 2 sporného rozhodnutia, a to pokiaľ ide o článok 2 v rozsahu, v akom sa týka opatrení č. 15 a 26, v každom prípade ale v rozsahu, v akom nariaďuje vrátenie pomoci, ktorá bola vyplatená na základe týchto opatrení,

- subsidiárne zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom Súd prvého stupňa v ňom konštatoval, že subvencie poskytnuté odvolateľke na základe opatrenia č. 26 treba považovať za výhodu pre odvolateľku do výšky celkovej sumy subvencií a z tohto dôvodu ich musí vrátiť, a

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

²⁹ Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal odvolateľku na náhradu trov konania.

O odvolaní

³⁰ Odvolateľka na podporu svojho odvolania uvádza dva hlavné odvolacie dôvody a jeden subsidiárny odvolací dôvod.

O prvom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady právnej istoty

Argumentácia účastníkov konania

- 31 Vo svojom prvom odvolacom dôvode odvolateľka tvrdí, že Súd prvého stupňa porušil zásadu právnej istoty tým, že jednak v bodoch 97 až 111 a 138 napadnutého rozsudku rozhodol, že schéma podporujúca investície MSP, ktorú schválila Komisia, od samého počiatku stanovovala obmedzenie, pokiaľ ide o podniky v ťažkostiach, a jednak v bodoch 167 až 188 a 205 uvedeného rozsudku rozhodol, že schéma článku 249h AFG sa nevzťahovala na súkromné podniky.
- 32 V tejto súvislosti odvolateľka uvádza, že táto zásada vyžaduje, aby obmedzenia ovplyvňujúce schému štátnej pomoci boli formulované jasne a jednoznačne buď v samotnej schéme pomoci, alebo v rozhodnutí o schválení uverejnenom v Úradnom vestníku Európskej únie, prípadne v liste Komisie, ktorým sa potvrdzuje toto schválenie, aby potenciálni príjemcovia mohli zistiť, či sa na nich schválený program vzťahuje, alebo nevzťahuje.
- 33 Pri výklade pôsobnosti sporných programov teda Súd prvého stupňa nesprávne zohľadnil obmedzenia, o ktorých odvolateľka nemohla vedieť a ktoré z tohto dôvodu nemôžu byť použité proti nej. Tieto obmedzenia totiž jasne nevyplývali ani zo schválených schém pomoci, ani z uverejnených alebo odvolateľke prístupných dokumentov, ale nanajvýš mohli vyplývať z možného výkladu čisto internej korešpondencie medzi Komisiou a nemeckými orgánmi.

- 34 Tento omyl viedol Súd prvého stupňa k porušeniu zásady právnej istoty a k chybnému konštatovaniu, rovnako ako Komisiu v spornom rozhodnutí, že subvencie predstavujúce opatrenia č. 15 a 26 neboli zahrnuté do schválených programov pomoci.
- 35 Komisia zdôrazňuje, že tak schválenie programu spolkovéj krajiny Durínsko v prospech investícií MSP, ako aj schválenie schémy zavedenej článkom 249h AFG Komisia adresovala priamo a výlučne Spolkovej republike Nemecko v rámci konania, ktorým sa vytvára právny vzťah výlučne medzi Komisiou a týmto členským štátom a ktorého účastníkom konania nebol príjemca pomoci, v tomto prípade odvolateľka. Okrem toho tieto schválenia sa osobitne netýkali subvencií predstavujúcich opatrenia č. 15 a 26, ale sa vzťahovali len na „všeobecnú schému“ pomoci, pri ktorej Komisia – na rozdiel od dotknutého členského štátu – nemohla vopred poznať potenciálnych príjemcov. Príslušné orgány členského štátu samy rozhodli o individuálnom a konkrétnom pridelení subvencie, na ktorú sa vzťahuje schválená schéma pomoci.
- 36 Keďže odvolateľke nebolo adresované žiadne záväzné rozhodnutie Komisie, nemôže sa voči Komisii odvolávať na zásadu právnej istoty. Porušenie tejto zásady by naopak mohlo byť vytýkané nemeckým orgánom, ktoré mali povinnosť dostatočne jasne informovať potenciálnych príjemcov o konkrétnych podmienkach, za ktorých im môže byť poskytnutá vnútroštátna pomoc v súlade so schválenými programami.
- 37 Preto chyba, ktorej sa dopustili nemecké orgány tým, že poskytli vnútroštátnu pomoc v rozpore so schválenými schémami a s vysvetleniami Komisie týkajúcimi sa týchto schém, nemôže byť pripísaná Komisii.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 38 Z hľadiska posúdenia dôvodnosti tohto odvolacieho dôvodu treba preskúmať, či Všeobecný súd porušil zásadu právnej istoty tým, že v napadnutom rozsudku rozhodol, že schémy schválené Komisiou neumožňovali poskytnutie subvencií podnikom v ťažkostiach, čo sa týka opatrenia č. 15, a neumožňovali poskytnutie subvencií súkromným podnikom, pokiaľ ide o opatrenie č. 26.
- 39 Pokiaľ ide o opatrenie č. 15, treba pripomenúť, že Súd prvého stupňa dospel k tomuto záveru po preskúmaní pôsobnosti schválenej schémy pomoci v bodoch 97 až 111 napadnutého rozsudku.
- 40 V súvislosti s touto analýzou treba najskôr uviesť, že na základe oznámenia nemeckých orgánov z 26. augusta 1993 – už citovaného v bode 10 tohto rozsudku – v ktorom tieto orgány upresnili oblasť uplatnenia oznámeného programu pomoci, sa Komisia oprávnene domnievala, že podniky v ťažkostiach boli vylúčené z pôsobnosti tohto programu (body 108, 109 a 111 napadnutého rozsudku).
- 41 Súd prvého stupňa ďalej v bode 110 tohto rozsudku skonštatoval, že toto oznámenie bolo súčasťou schváleného programu pomoci, keďže v ňom predložené dodatočné informácie a upresnenia považovala Komisia za relevantné na účely rozhodnutia nevzniesť námietky voči vykonaniu oznámenej schémy, ako o tom informovala Spolková republika Nemecko listom z 26. novembra 1993. Čo bolo potvrdené predovšetkým skutočnosťou, že v tomto liste sa Komisia výslovne odvolávala na uvedené oznámenie z 26. augusta 1993 (bod 104 uvedeného rozsudku).

42 Na základe týchto tvrdení Súd prvého stupňa v bode 138 napadnutého rozsudku zamietol akékoľvek porušenie zásady právnej istoty rozhodnúc, že Komisia sporným rozhodnutím nezaviedla retroaktívne dodatočné podmienky oproti tým, ktoré sú uvedené v jej rozhodnutí o schválení sporného programu.

43 Na rozdiel od tvrdenia odvolateľky Všeobecný súd neporušil zásadu právnej istoty dospejúc k tomuto záveru.

44 Je dôležité uviesť, že Súdny dvor už rozhodol, že rozsah rozhodnutia, ktorým Komisia nevzniesla námietky proti schéme pomoci oznámenej členským štátom, treba určiť nielen vzhľadom na samotný text uvedeného rozhodnutia, ktorý bol uverejnený v *Úradnom vestníku Európskej únie* len vo forme stručného zhrnutia, ale tiež treba vziať do úvahy schému pomoci oznámenú dotknutým členským štátom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. mája 2010, *Todaro Nunziatina & C.*, C-138/09, Zb. s. I-4561, bod 31, ako aj zo 14. októbra 2010, *Nuova Agricast a Cofra/Komisia*, C-67/09-P, Zb. s. I-9811, bod 64).

45 Žiadosť o doplňujúce informácie, ktorou Komisia žiada o dodatočné informácie týkajúce sa pôsobnosti schémy pomoci oznámenej členským štátom, ako aj odpoveď vnútroštátnych orgánov na túto žiadosť sa musia považovať za neoddeliteľnú súčasť oznámenej schémy pomoci. Platí to o to viac, že v predmetnom prípade sa Komisia práve na základe týchto informácií rozhodla nevzniesť námietku proti dotknutej schéme pomoci.

- 46 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa správne uviedol, že oznámenie nemeckých orgánov z 26. augusta 1993 bolo súčasťou schváleného programu pomoci a že v dôsledku toho subvencia predstavujúca opatrenie č. 15 nebola riadne poskytnutá z dôvodu, že odvolateľka v čase poskytnutia tejto subvencie bola podnikom v ťažkostiach.
- 47 V tejto súvislosti treba však upresniť, že pri vykonávaní všeobecného programu pomoci schváleného Komisiou sa Spolková republika Nemecko, ktorá očividne mala toto oznámenie k dispozícii, nemohla odchyliť od informácií, ktoré tejto inštitúcii poskytla, ale naopak, musela ich vziať do úvahy, aby individuálna vnútroštátna pomoc bola poskytnutá v súlade s týmito informáciami.
- 48 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že odvolateľka sa v súvislosti s opatrením č. 15 teda nemôže platne odvolávať na porušenie zásady právnej istoty.
- 49 Pokiaľ ide o opatrenie č. 26, Súd prvého stupňa po preskúmaní pôsobnosti článku 249h AFG, ktorý stanovuje schému schválenú Komisiou, v bodoch 167 až 188 napadnutého rozsudku konštatoval, že súkromné podniky nemohli čerpať subvencie, ako sú tie, ktoré predstavujú toto opatrenie.
- 50 V rámci tohto skúmania Súd prvého stupňa najprv uviedol, že na základe oznámenia nemeckých orgánov z 29. júla 1994 – už citovaného v bode 20 tohto rozsudku –, v ktorom orgány upresnili pôsobnosť schémy zavedenej článkom 249h AFG, sa Komisia rozhodla nevzniesť námietku proti vykonaniu stanovených opatrení (body 172 a 173 napadnutého rozsudku).

- 51 Súd prvého stupňa následne rozhodol, že upresnenia obsiahnuté v tomto oznámení, z ktorých vyplynulo, že súkromné podniky neboli oprávnenými subjektmi na základe tohto článku, boli relevantné z hľadiska určenia presnej pôsobnosti schválenej schémy a boli skutočne zohľadnené Komisiou v rozhodnutí, že zamýšľané opatrenia nepredstavujú pomoc v zmysle článku 87 ES (body 175, 176 a 180 napadnutého rozsudku).
- 52 Na základe tohto posúdenia Súd prvého stupňa v bodoch 205 a 206 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že pokiaľ ide o opatrenie č. 26, Komisia neporušila ani zásadu právnej istoty, pretože sa striktne obmedzila na posúdenie, či subvencie predstavujúce toto opatrenie sú v súlade s podmienkami stanovenými v príslušnom rozhodnutí o schválení schémy.
- 53 Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, Všeobecný súd tým, že dospel k tomuto záveru, neporušil zásadu právnej istoty.
- 54 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 44 a 45 tohto rozsudku treba konštatovať, že oznámenie nemeckých orgánov z 29. júla 1994 je súčasťou programu schválenej pomoci, na ktorú sa viaže opatrenie č. 26, a že práve na základe informácií obsiahnutých v oznámení sa Komisia rozhodla nevzniesť námietku proti oznámenej schéme pomoci.
- 55 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa oprávnene domnieval, že táto schéma neumožňovala čerpanie subvencií v prospech súkromných podnikov, akým je odvolateľka, a v dôsledku toho pomoc, ktorú dostala, nebola v súlade s podmienkami stanovenými v tejto schéme.

- 56 Argumentáciu založenú na porušení zásady právnej istoty treba teda zamietnuť, aj pokiaľ ide o opatrenie č. 26.
- 57 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy prvý odvolací dôvod musí byť v plnom rozsahu zamietnutý ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

Argumentácia účastníkov konania

- 58 Vo svojom druhom odvolacom dôvode odvolateľka uvádza, že Súd prvého stupňa porušil zásadu ochrany legitímnej dôvery tým, že v bodoch 150 a 208 napadnutého rozsudku rozhodol, že neexistencia výslovných obmedzení v rozhodnutiach o schválení programu spoljkovej krajiny Durínsko v prospech investícií MSP a programu zavedeného článkom 249h AFG nemôže byť v zmysle judikatúry súdov Únie považovaná za „presnú záruku“ poskytnutú Komisiou, na ktorej by sa mohla zakladať legitímna dôvera odvolateľky v zákonnosť opatrení č. 15 a 26.
- 59 Po prvé Súd prvého stupňa pochybil, keď nezohľadnil fakt, že odvolateľka nemala možnosť dozvedieť sa o prípadných obmedzeniach v uverejnených dokumentoch týkajúcich sa schválených programov. Z tohto dôvodu sa odvolateľka oprávnene domnievala, že subvencie predstavujúce tieto opatrenia boli riadne poskytnuté v súlade

s podmienkami, ktoré Komisia stanovila pre schválené programy, a preto nemohla očakávať, že bude vydané rozhodnutie požadujúce vrátenie týchto subvencií.

- 60 Po druhej odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu, že voči nej uplatňoval skutočnosť, že „nebola zbavená povinnosti informovať sa o zákonnosti poskytnutia pomoci, ktorá jej bola schválená“ (bod 150 napadnutého rozsudku). Túto povinnosť informovať sa totiž má príjemca pomoci len v prípade, ak – na rozdiel od veci samej – dotknutý subjekt má istú pochybnosť o rozsahu schválenia takéhoto druhu pomoci.
- 61 Komisia uvádza, že vzhľadom na to, že odvolateľka nie je adresátom sporného rozhodnutia ani sa na ňu priamo nevzťahujú schválené programy – naopak, programy sa môžu uplatniť na neurčitý počet podnikov –, nemôže sa oprávnene odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery.
- 62 Okrem toho podľa Komisie odvolateľka v každom prípade musela počítať s odňatím subvencií predstavujúcich opatrenia č. 15 a 26 vzhľadom na to, že nemecké orgány očividne poskytli tieto subvencie v rozpore s podmienkami stanovenými v oznámených programoch.

Posúdenie Súdny dvorom

- 63 Podľa ustálenej judikatúry, na ktorú Súd prvého stupňa správne odkazoval v bode 146 napadnutého rozsudku, právo dovoľávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery sa

vzťahuje na každú osobu v situácii, keď inštitúcia Únie spôsobila vznik dôvodných očakávaní tým, že mu poskytla presné uistenia (pozri najmä rozsudky z 24. novembra 2005, Nemecko/Komisia, C-506/03, bod 58, a z 18. júla 2007, AER/Karatzoglou, C-213/06 P, Zb. s. I-6733, bod 33). Bez ohľadu na formu oznámenia sú takýmito uisteniami tie informácie, ktoré sú presné, zhodujúce sa, neviažuce sa na splnenie žiadnej podmienky [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisia, C-47/07 P, I-9761, body 34 a 81].

- 64 Je potrebné skonštatovať, že Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku túto judikáciu správne uplatnil.
- 65 Ako totiž uviedol Súd prvého stupňa, neexistenciu výslovného obmedzenia v dotknutých schémach pomoci nemožno na základe ich povahy zamieňať s informáciami, ktoré sú presné, zhodujúce sa a neviažuce sa na splnenie nejakej podmienky a ktoré poskytla Komisia odvolateľke v súvislosti so skutočnosťou, že tieto schémy umožnili poskytnutie pomoci podnikom v ťažkostiach, pokiaľ ide o opatrenie č. 15, alebo súkromným podnikom, pokiaľ ide o opatrenie č. 26, a preto nemôže vyvolať legitímnu dôveru odvolateľky v zákonnosť subvencií, ktoré jej boli poskytnuté.
- 66 Práve naopak, keďže možnosť poskytnúť pomoc týmto podnikom bola prinajmenšom neistá, uvedená neexistencia výslovného obmedzenia nemôže viesť k presným uisteniam, ktoré by mohli spôsobiť vznik akejkoľvek legitímnej dôvery u odvolateľky.
- 67 Z vyššie uvedeného vyplýva, že napadnutým rozsudkom nie je porušená zásada ochrany legitímnej dôvery, takže druhý odvolací dôvod treba takisto zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom dôvode založenom na porušení článku 87 ods. 1 ES

Argumentácia účastníkov konania

- 68 Subsidiárne vo svojom treťom odvolacom dôvode odvolateľka tvrdí, že Súd prvého stupňa porušil článok 87 ods. 1 ES tým, že v bodoch 193 až 201 napadnutého rozsudku konštatoval, že subvencie predstavujúce opatrenie č. 26 musia byť považované za štátnu pomoc do výšky celkovej sumy subvencií.
- 69 Týmto konštatovaním bola po prvé porušená zásada rozdelenia právomocí medzi Všeobecný súd a Komisiu vzhľadom na skutočnosť, že sporné rozhodnutie prenecháva členskému štátu právomoc vypočítať výhodu, ktorú skutočne odvolateľka získala. Po druhé toto konštatovanie nie je v súlade s judikatúrou, podľa ktorej sa výhoda získaná príjmom nepočíta na základe nákladov vynaložených dotknutým členským štátom, ale podľa toho, aké skutočné úspory tento príjemca dosiahol v dôsledku opatrenia nezákonnej pomoci.
- 70 Komisia zastáva opačný názor a spochybňuje akékoľvek porušenie tejto zásady uplatňujúc po prvé, že Súd prvého stupňa neskúmal výšku výhod poskytnutých odvolateľke, ale jasne upriamil pozornosť na výšku pomoci, tak ako je uvedená v spornom rozhodnutí. Po druhé sa Komisia domnieva, že Súd prvého stupňa pri výpočte výhody získanej odvolateľkou na základe opatrenia č. 26 správne uplatnil kritériá stanovené v judikatúre v rozsahu, v akom sa v bodoch 196 až 198 napadnutého rozsudku opieral o skutočné úspory, ktoré odvolateľka dosiahla vďaka subvenciám prispievajúcim na náklady na mzdy pracovníkov, ktoré jej boli vyplatené.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 71 V prvom rade treba uviesť, že na rozdiel od tvrdenia odvolateľky Súd prvého stupňa v bodoch 193 až 201 napadnutého rozsudku netvrdil, že subvencie predstavujúce opatrenie č. 26 sa majú považovať za štátnu pomoc v celkovej výške.
- 72 Naopak, ako už správne uviedla Komisia, zo znenia týchto bodov vyplýva, že Súd prvého stupňa bez toho, aby skúmal sumu výhod, ktoré odvolateľka získala, jasne odkázal na tú sumu, ktorú Komisia uviedla v spornom rozhodnutí a ktorá je výslovné uvedená aj v bodoch 18 a 192 napadnutého rozsudku.
- 73 Za týchto okolností nie je možné skutočne tvrdiť, že Súd prvého stupňa porušil zásadu rozdelenia právomocí medzi Všeobecný súd a Komisiu tým, že išiel nad rámec toho, o čom táto inštitúcia rozhodla v spornom rozhodnutí.
- 74 Po druhé, pokiaľ ide o údajné porušenie judikatúry Spoločenstva, podľa ktorej sa výhoda vypočíta podľa toho, aké skutočné úspory príjemca dosiahol v dôsledku opatrenia nezákonnej pomoci, treba konštatovať, že napadnutý rozsudok sa skutočne zakladá na správnom predpoklade, že príjmy predstavujúce sporné subvencie sú výhodou, ktorú odvolateľka získala.
- 75 V tejto súvislosti treba uviesť, že v bode 196 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa konštatoval, že odvolateľka bola „oslobodená od časti výdavkov (výdavky na mzdy)“ týkajúcich sa prác, ktoré vykonala vo svojom vlastnom záujme. Takisto v bode 198 tohto rozsudku Súd prvého stupňa konštatoval, že Komisia uviedla, že odvolateľka

„v skutočnosti nemusela znášať časť nákladov zodpovedajúcu sume subvencie, ktorú dostala“.

- 76 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy tretí odvolací dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 77 Keďže nemožno prijať žiaden z odvolacích dôvodov, predmetné odvolanie musí byť zamietnuté.

O trovách

- 78 Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 tohto rokovacieho poriadku, ktorý sa na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku uplatňuje na konanie o odvolaní, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' odvolateľku na náhradu trov konania a odvolateľka nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Kahla Thüringen Porzellan GmbH je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy